

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Chomiuk

Protokolant st. sekr. sąd. Iwona Bierkat

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Siedlcach sprawy

z powództwa J. R.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Zakład Karny w S.

o odszkodowanie

I. powództwo oddała;

II. odstępuje od obciążania J. R. nieuiszczonymi kosztami procesu należnymi na rzecz Skarbu Państwa oraz kosztami zastępstwa procesowego należnymi na rzecz Skarbu Państwa Zakładu Karnego w S..

I C 1305/12

UZASADNIENIE

J. R. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Zakład Karny w S. kwoty 120.000 zł z zaznaczeniem ,iż z tej kwoty 20.000 zł powinno zostać przekazane na rzecz Domu Dziecka w W..

W uzasadnieniu swego powództwa wskazał, iż podczas odbywania kary pozbawienia wolności został narażony na powstanie u niego choroby cukrzycy, narażony na powstawanie w jego organizmie złego cholesterolu poprzez złe żywienie i nie zapewnienie mu diety niskocholesterolowej, bez tłuszczów pochodzenia zwierzęcego, co w znacznym stopniu może doprowadzić do wystąpienia u niego kolejnego zawału, a nawet śmierci. Ponadto powód wskazał, iż był osadzony w celach zawilgoconych, gdzie na ścianach i suficie występował grzyb, była niesprawną instalacja c.o., brak ciepłej wody, w kąciku w.c. wybijało szambo, miejscowo była pozrywana podłoga w celach. Te złe warunki mieszkalne dotyczyły cel w oddziale VII o numerach (...) oraz (...), w których powód dłuższy czas przebywał. Z uwagi na uszczerbek oraz doprowadzenie do rozstroju zdrowia i doprowadzenie do powstania w organizmie powoda choroby cukrzycy żąda on odszkodowania w kwocie 120.000 zł.

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa reprezentowany przez Zakład Karny w S. (k. 32 - 35) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego od powoda kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, iż cele wymienione w pozwie zlokalizowane są w pawilonie B, wyposażone są w kąciki sanitarne z zimną wodą, zabudowane parawanem zapewniającym warunki intymne. Cały pawilon nie posiada doprowadzonej instalacji ciepłej wody. Zdaniem pozwanego warunki sanitarne w celach spełniają wymagania, które zostały określone w przepisach rozporządzenia z dnia 17.10.2003 r w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Pozwany wskazał, iż stan niektórych cel spowodowany jest działaniami samych osadzonych, którzy dopuszczają się niszczenia powłoki malarskiej na ścianach lub niszczenia podłogi. Pozwany wskazał także, iż osadzeni w celach (...) i (...), w tym również i powód nie zgłaszali żadnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu instalacji sanitarnej, ani usterek w kącikach sanitarnych. W 2012 r w

pawilonie B wykonywana była instalacja wodno – kanalizacyjna oraz centralnego ogrzewania. Pozwany wskazał, iż wyżywienie w pozwanym zakładzie karnym realizowane jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wartości dziennej normy wyżywienia oraz rodzaju diet wydawanych osobom osadzonym w zakładach karnych i aresztach śledczych. Osadzeni otrzymują posiłki o stosownej wartości dziennej normy wyżywienia. Ponadto gospodarka żywnościowa realizowana jest w stosunku do konkretnego osadzonego zgodnie z ewentualnymi zaleceniami lekarskimi. W przypadku powoda stosowano dietę lekkostrawną. Poza tym powód był poddawany licznym badaniom i wizytom lekarskim. Od dnia 5 kwietnia 2012 r powód był badany osiem razy przez lekarza pierwszego kontaktu, cztery razy przez kardiologa, dwa razy przez dermatologa. Powód otrzymywał także leki w zależności od stanu zdrowia, wyników badań i zaleceń lekarza. Zdaniem pozwanego żądanie powoda nie znajduje uzasadnienia ani w treści art. 448 k.c., ani w treści art. 417 par. 1 k.c.

Sąd ustalił, co następuje:

J. R. był w 2005 r leczony z rozpoznaniem: choroba wieńcowa stabilna, stan po leczeniu operacyjnym choroby wieńcowej, stan po zawale serca, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia gospodarki lipidowej. W zaleceniach lekarskich wskazano dietę niskocholesterolową z ograniczeniem tłuszczów zwierzęcych i soli kuchennej. (karta informacyjna z leczenia szpitalnego k. 4 – 5).

W chwili wniesienia pozwu J. R. przebywał w Zakładzie Karnym w S.. W roku 2012 powód w celi(...)pawilonu B przebywał od 23.07. do 20.08., natomiast w celi nr(...)pawilonu B przebywał od 17.09. do 26.10. (informacja z ZK w S. k. 28) W tym czasie cele pawilonu B były sukcesywnie remontowane. Stan techniczny cel, warunki mieszkalne w tych celach zależały od stopnia ich zużycia. (zeznania świadków: A. Ł., M. S. złożone podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r, M. K., M. M. złożone podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r, R. R. złożone podczas rozprawy w dniu 25 marca 2014 r).

Powód przez cały okres pobytu w pozwanym zakładzie karnym pozostawał pod kontrolą lekarzy. Od dnia 5 kwietnia 2012 r powód był badany osiem razy przez lekarza pierwszego kontaktu, cztery razy przez kardiologa, dwa razy przez dermatologa. Był też leczony stomatologicznie. Okresowo powodowi wykonywane były badania krwi (w tym poziom cukru), EKG, mierzone ciśnienie krwi. Powód otrzymywał także leki w zależności od stanu zdrowia, wyników badań i zaleceń lekarza. We wrześniu 2012 r u powoda po wykonaniu badań kontrolnych zdiagnozowano cukrzycę typu 2. Obecnie powód przyjmuje zlecone leki na cukrzycę oraz ma zleconą dietę cukrzycową. (pismo kierownika ZOZ Zakładu Karnego w S. k. 38, zeznania świadka J. L. i świadka A. I. złożone podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2012 r, zeznania świadka J. D. złożone podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r, dokumentacja zawarta w książce zdrowia powoda k. 201).

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód nie wskazał w oparciu o jakie przepisy domaga się zasądzenia od pozwanego odszkodowania. Z treści pism procesowych powoda wynika, iż jego żądanie w zakresie złych warunków bytowych w dwóch celach mieszkalnych, w jakich przebywał w roku 2012 wynika z treści art. 448 k.c. Wprawdzie powód nie wskazał precyzyjnie jakiego rodzaju jego dobro osobiste zostało naruszone poprzez działania pozwanego, jednak z treści pism procesowych można domniemywać, iż dobrem tym jest przede wszystkim zdrowie powoda. Poza tym J. R. wskazywał, iż z uwagi na złe warunki bytowe, złe wyżywienie ujawniła się u niego choroba w postaci cukrzycy.

Przesłankami odpowiedzialności opartej na treści art. 448 k.c. są: naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, bezprawność naruszenia dobra osobistego, związek przyczynowy pomiędzy tym naruszeniem a szkodą niemajątkową, która spowodowana jest naruszeniem oraz wina sprawcy szkody.

W przedmiotowej sprawie powód, w ocenie Sądu nie wykazał, aby doszło do naruszenia jego dóbr osobistych poprzez działanie strony pozwanej. W szczególności powód nie przedstawił żadnych dowodów, które potwierdzałyby, iż cele mieszkalne (...) w czasie kiedy powód w nich przebywał były w tak złym stanie technicznym i nie nadawały się do zamieszkania. Z zeznań świadka A. Ł. złożonych podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r wynika, że cele o jakich

mowa w pozwie, w okresie kiedy przebywał w nich powód nadawały się do przebywania w nich osadzonych. Cele były po remontach. Powód w czasie przebywania w tych celach nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń odnośnie stanu sanitarnego lub technicznego wskazanych cel. Również świadek M. S. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r wskazał, iż cele nr (...) i (...) położone są na ostatnim piętrze i żadna z tych cel nie była zagrzybiona, zawilgocona. W 2012 r w zakładzie karnym zaczął się remont i cele były sukcesywnie remontowane. Poza tym świadek zaprzeczył, aby w celach wskazywanych przez powoda były złe warunki mieszkalne. Również świadek M. K. w swoich zeznaniach złożonych w dniu 20 stycznia 2014 r potwierdził, iż w 2011 – 2012 r był przeprowadzany remont pawilonu B, polegający na sukcesywnym remontowaniu poszczególnych cel. Była wówczas wymiana tynków wewnętrznych, zewnętrznych, wentylacji. Do świadka nie były zgłaszane awarie związane z celą(...)lub(...). Również świadek M. M. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r potwierdził, iż cele w pawilonie B były w 2012 r remontowane. Wcześniej stan tych cel był różny w zależności od stopnia zużycia. Świadek wskazał także, iż w czasie remontu w celi nie przebywali osadzeni. Nie było takiej sytuacji ,aby w celi nie było sprawnego grzejnika lub był zdemontowany, a była potrzeba dogrzewania celi z uwagi na warunki klimatyczne. Powyższe potwierdza informacja zawarta w treści pisma z dnia 10.02.2014 r złożonego przez Zakład Karny w S., z którego wynika, iż grzejnik w celi (...) został zdemontowany w dniu 7 grudnia 2012 r i ponownie zamontowany po doprowadzeniu do tej celi instalacji grzewczej 14 grudnia 2012 r. W tym czasie celi była wyłączona z użytkowania. Świadek R. R. zeznający podczas rozprawy w dniu 25 marca 2014 r wskazał, iż przebywał z powodem w jednej celi na oddziale siódmym, jednak numeru celi nie pamiętał. Warunki bytowe w celi były dobre, świadek na nic się nie skarżył. W celach (...) i (...) panowały dobre warunki w czasie kiedy przebywał tam z powodem. Nie było sytuacji, aby w celi w tym czasie brakowało grzejnika. Przesłuchany jako przedstawiciel strony pozwanej zastępca dyrektora Zakładu Karnego w S. R. S. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r potwierdził zeznania wyżej wskazanych świadków. Zeznania tych świadków są ze sobą zgodne, wzajemnie się uzupełniają i jako takie w pełni zasługują na wiarę. Z treści zeznań tych świadków wynika jednoznacznie, iż twierdzenia powoda w zakresie warunków bytowych w celach (...) i (...) nie odpowiadają prawdzie.

Nie można także uznać, aby podczas pobytu w zakładzie karnym w S. powód był niewłaściwie leczony lub narażony na zachorowanie. W szczególności nie ma dowodów na to, aby obecny stan zdrowia powoda, jego chorobę – cukrzyce wiązać z warunkami panującymi w zakładzie karnym. Z zeznań świadka J. L. złożonych podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r wynika, iż powód podczas pobytu w Zakładzie Karnym w S. był leczony kardiologicznie, przeciwcukrzycowo, dermatologicznie, stomatologicznie. Z uwagi na stan zdrowia powód miał zleconą dietę cukrzycową. W razie zlecenia lekarskiego u powoda były wykonywane badania lekarskie. Jednocześnie świadek potwierdziła, iż powód wielokrotnie był konsultowany przez lekarza pierwszego kontaktu. Również świadek A. I. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 22 kwietnia 2013 r zeznała, iż powód jest leczony kardiologicznie podczas pobytu w zakładzie karnym. Kilka miesięcy temu podczas wykonywania badań kontrolnych wykryto u powoda cukrzycę. W związku z tym powód ma zleconą dietę cukrzycową i stosowne leki. Poza tym powód miał zaleconą dietę cukrzycową. Świadek wskazała, iż powód nigdy nie skarżył się na sposób leczenia czy lekarzy. Przesłuchany jako przedstawiciel strony pozwanej zastępca dyrektora Zakładu Karnego w S. R. S. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r potwierdził, iż powód miał dostęp do lekarza podczas pobytu w zakładzie karnym i był leczony zgodnie z zaleceniami lekarskimi. Sąd zeznania tych świadków uznał za w pełni wiarygodne. Są one logiczne, konsekwentne i wzajemnie się uzupełniają. Znajdują także potwierdzenie w treści dokumentacji medycznej powoda. W przedmiotowej sprawie z uwagi na zarzuty powoda dotyczące wpływu warunków panujących w zakładzie karnym na jego stan zdrowia, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza z zakresu diabetologii i chorób wewnętrznych. Z opinii biegłej (k.288 – 290) wynika, iż stan zdrowia powoda związany z zachorowaniem na cukrzycę nie wynika z niewłaściwego leczenia bądź warunków socjalno – bytowych panujących w zakładzie karnym. Cukrzyca została prawidłowo rozpoznana, zgodnie z wytycznymi Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, rozpoczęto prawidłowo leczenie cukrzycy. Powód miał zapewnioną prawidłowo kontrolę poziomów glukozy, jak również dietę cukrzycową. W ocenie biegłej pobyt powoda w zakładzie karnym nie miał wpływu na powstanie cukrzycy. W swojej opinii uzupełniającej składanej na rozprawie w dniu 12 czerwca 2014

r biegła jednoznacznie wskazała, iż cukrzyca jest chorobą utajoną, rozwija się przez 5 – 10 lat i w tym okresie mogła trwać nierozpoznana u powoda. Zakład Karny, zdaniem biegłej, w żaden sposób nie przyczynił się do powstania tej choroby u powoda. Rozwijałaby się ona niezależnie od tego czy powód przebywałby w zakładzie karnym czy też na wolności. Opinia biegłej z zakresu diabetologii w ocenie Sądu jest w pełni wiarygodna i miarodajna. Została wydana na podstawie całokształtu dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia powoda w ostatnich latach, a zgromadzonej w aktach przedmiotowej sprawy. Tym samym biegła miała możliwość zapoznania się z dotychczasowym stanem zdrowia powoda i opisywanym w dokumentacji medycznej trybem życia prowadzonym przez powoda. Sąd w całości podziela wnioski zawarte w treści przedmiotowej opinii.

Przesłuchany jako przedstawiciel strony pozwanej zastępca dyrektora Zakładu Karnego w S. R. S. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r wskazał, że z uwagi na wymuszanie cukru od kierownika kuchni powód został dyscyplinarnie ukarany. Ponieważ powodowi jako osobie chorej na cukrzycę przysługuje dieta cukrzycowa. Z uwagi na powyższe Sąd nie uwzględnił wniosku powoda o przesłuchanie w charakterze świadka kierownika działu kuchni w zakładzie karnym, gdyż zeznania tego świadka nie mają związku z przedmiotową sprawą, a zarzuty powoda w stosunku do tego funkcjonariusza zostały wyjaśnione w zeznaniach R. S..

W trakcie postępowania w sprawie powód wskazał także, iż podczas pobytu w zakładzie karnym został narażony na zarażenie się chorobą (...) typu C, która jest zaraźliwa i nieuleczalna, poprzez przymusowe doprowadzenie do próby osadzenia go z w celi 726 z osobą zarażoną na tę chorobę. Świadek M. M. w swoich zeznaniach złożonych podczas rozprawy w dniu 20 stycznia 2014 r potwierdził, iż powód zgłaszał, że nie chce przebywać w jednej celi z osadzonym, który miał być rzekomo chory na chorobę zakaźną. Świadcowi jednak nie wiadomo, aby ten osadzony faktycznie był chory i stanowił zagrożenie dla innych osadzonych zarażenia ich chorobą zakaźną. Zdaniem świadka powód źródło zakażenia chorobami widzi nie tylko wśród innych osadzonych ale i wśród funkcjonariuszy zakładu karnego.

Z omówionego wyżej materiału dowodowego nie wynika w żadnym razie, aby pozwany poprzez swoje działania dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powoda. Tym samym brak jest podstaw do zastosowania w tej sprawie art. 448 k.c. i zasądzenia na rzecz powoda od pozwanego żądanej kwoty.

W ocenie Sądu brak jest również podstaw do zastosowania w tej sprawie treści art. 417 par. 1 k.c. Z treści tego przepisu wynika, iż za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. W tej sprawie powód nie wykazał, aby działania pozwanego były niezgodne z prawem. Poza tym powód nie wykazał także, aby odniósł szkodę na skutek takich działań pozwanego.

Mając na uwadze powyższe Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł na treści art. 102 k.p.c. Powód jest osobą pozbawioną wolności, nie ma możliwości osiągnięcia dochodów, zatem obciążanie powoda całością należnych kosztów procesu związanych z orzeczeniem byłoby nieuzasadnione.